

AMATÖR MÜZİK EĞİTİMİNE YÖNELİK
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ TUTUMLARI

Metin BUZDUĞU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Müzik Anasanat Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK

Afyonkarahisar

2010

T.C
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANA SANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

AMATÖR MÜZİK EĞİTİMİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN
VE ÖĞRENCİ TUTUMLARI

Hazırlayan
Metin BUZDUĞU

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK

AFYONKARAHİSAR 2010

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Amatör Müzik Eğitime Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Tutumları” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve eserlerin Kaynakça’da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yaparak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Eylül 2010

Metin BUZDUĞU

TEZ JÜRİSİ VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ

AMATÖR MÜZİK EĞİTİMİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ TUTUMLARI

Metin BUZDUĞU

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜZİK ANA SANAT DALI

Eylül 2010

TEZ DANIŞMANI: Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK

Bu araştırmanın amacı; amatör müzik eğitiminin müziğin bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel işlevlerinin gerçekleşip gerçekleşmediğine yönelik öğretmen ve öğrenci tutumlarının belirlenmesidir. Araştırmanın profesyonel müzik eğitime ve genel müzik eğitime de katkıları olacağı düşünülmektedir.

Amatör müzik eğitimi veren öğretmenler ve amatör müzik eğitimi alan öğrencilerin tutumlarının belirlenmesi için beşli likert ölçek kullanılmıştır. Veriler frekans (f) ve yüzde (%) olarak gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırmanın amatör müzik eğitime yönelik öğretmen ve öğrenci tutumlarının belirlenmesine, amatör müzik eğitiminin yaygınlaşmasına yönelik çalışmalara destek olacağı ve konuya ilişkin araştırmalara kaynak teşkil edeceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, müzik eğitimi, amatör müzik eğitimi

ABSTRACT

TEACHER AND STUDENT ATTITUDES TOWARDS AMATEUR MUSIC EDUCATION

Metin BUZDUGU

**AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF MUSIC**

September 2010

Advisor: Assistant Prof. Dr. Osman KONUK

The aim of this research is determining the attitudes of teachers and students aimed at whether the personal, social, cultural, economical or educational function of music and amateur music education is occurred or not. It is taught that the research has a contribution to professional and general music education, as well.

To determine the schooling amateur music education teachers and taking amateur music education students attitudes, five Likert - Scale is used. The data is featured as the 'frequency (*f*)' and 'percentage (%)'.

It is taught that the research will assist to determine the attitudes of teachers and students towards amateur music education, as well it will assists the amateur music education to becoming widespread, and it will be source for studies on related topic.

Key Words: Education, music education, amateur music education.

ÖNSÖZ

Bu araştırmanın gerçekleşmesinde emeğini, ilgisini ve sabrını esirgemeyen kıymetli hocam Yrd. Doç. Dr. Osman KONUK'a, kaynaklara ulaşmamda yardımlarını esirgemeyen kıymetli hocam Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN'e, çalışmalarım boyunca maddi ve manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen aileme ve arkadaşlarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Metin BUZDUĞU

İÇİNDEKİLER

Sayfa

YEMİN METNİ.....	ii
TEZ JÜRİSİ VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	ix
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

Sayfa

1. MÜZİK EĞİTİMİ VE İŞLEVLERİ.....	3
1.1. EĞİTİM.....	3
1.2. MÜZİK EĞİTİMİ.....	3
1.2.1. Müzik Eğitiminin Türleri.....	4
1.2.1.1. Genel Müzik Eğitimi.....	5
1.2.1.2. Amatör (Özengen) Müzik Eğitimi.....	6
1.2.1.3. Mesleki (Profesyonel) Müzik Eğitimi.....	6
1.2.2. Müzik Eğitiminin İşlevleri.....	7
1.2.2.1. Bireysel İşlevler.....	8
1.2.2.2. Toplumsal İşlevler.....	9
1.2.2.3. Kültürel İşlevler.....	10
1.2.2.4. Ekonomik İşlevler.....	11
1.2.2.5. Eğitimsel İşlevler.....	12
1.3. ÇOCUK GELİŞİMİNDE MÜZİK EĞİTİMİNİN ÖNEMİ.....	13
1.3.1. Amatör Müzik Eğitiminin Çocuğun Gelişimindeki Önemi.....	14
1.4. ARAŞTIRMAYA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR.....	15
1.5. PROBLEM CÜMLESİ.....	15
1.5.1. Alt Problemler.....	15
1.6. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	16
1.7. ARAŞTIRMA ÖNEMİ.....	16
1.8. ARAŞTIRMANIN SAYILTILARI.....	16
1.9. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	16

İKİNCİ BÖLÜM

Sayfa

2. YÖNTEM.....	17
2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	17
2.2. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ.....	17
2.3. ARAŞTIRMANIN VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ.....	17
2.4. ARAŞTIRMANIN VERİ İŞLEME YÖNTEMLERİ.....	17

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. ALT PROBLEMLERE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM.....	18
3.1 BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	18
3.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	20
3.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	23
3.4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR.....	25
3.5. BEŞİCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR	28

SONUÇ ve ÖNERİLER.....	31
-------------------------------	-----------

KAYNAKÇA.....	33
----------------------	-----------

EKLER.....	35
-------------------	-----------

TABLolar LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1. Öğretmenlerin; amatör müzik eğitiminin, bireysel işlevlerine yönelik tutumları.....	18
Tablo 2. Öğrencilerin; amatör müzik eğitiminin, bireysel işlevlerine yönelik tutumları.....	20
Tablo 3. Öğretmenlerin; amatör müzik eğitiminin, toplumsal işlevlerine yönelik tutumları.....	21
Tablo 4. Öğrencilerin; amatör müzik eğitiminin toplumsal işlevlerine ilişkin tutumları.....	22
Tablo 5. Öğretmenlerin; amatör müzik eğitiminin, kültürel işlevlerine yönelik tutumları.....	24
Tablo 6. Öğrencilerin; amatör müzik eğitiminin, kültürel işlevlerine yönelik tutumları.....	25
Tablo 7. Öğretmenlerin; amatör müzik eğitiminin, ekonomik işlevlerine yönelik tutumları.....	26
Tablo 8. Öğrencilerin; amatör müzik eğitiminin, ekonomik işlevlerine yönelik tutumları.....	27
Tablo 9. Öğretmenlerin; amatör müzik eğitiminin eğitimsel işlevlerine yönelik tutumları.....	29
Tablo 10. Öğrencilerin; amatör müzik eğitiminin eğitimsel işlevlerine yönelik tutumları.....	30

GİRİŞ

Evrensel bir dil olarak müzik, insanoğlunun varoluşundan bu yana yaşamının neredeyse her döneminde ve her alanında etrafını saran bir olgudur ve ondan kopmak-ayrılmak neredeyse imkânsızdır. Saatler, gece ve gündüz, kalp atışları, adımlar ritimsel döngülerdir. Çocuk daha anne karnındayken annesinin kalp atışlarını duyar ve doğduktan sonra yine bu ritimleri tanır. Müzik, diğer sanatlara göre daha çok çocuğa açıktır.

İlk çocukluktan beri, kişinin kendini seslerle ifade etmeye çalışması, müziksel yeteneğin doğuştan geldiğinin bir kanıtı olarak görülebilir. Çoğunlukla bu yetenek gizli kalır. Asıl sorun bu yeteneğin ortaya çıkarılması ve değerlendirilmesidir. Ancak genel müzik eğitiminin bu şekliyle yetersiz olduğu düşünülmektedir. Amatör müzik eğitimi ise bu anlamda hem genel müzik eğitimine hem de mesleki müzik eğitimine katkı sağlamaktadır.

Amatör müzik eğitimi; müzikle amatör olarak ilgilenenlere, müziğe karşı özel ilgi ve sevgi gösterenlere verilen eğitim olarak tanımlanabilir ancak mesleki müzik eğitiminin vazgeçilmez bir parçası ve temel kaynaklarından birisidir. Bu yüzden gerek müzik eğitimi veren kişi ve kurumların gerekse anne-babaların önemle üzerinde durması gereken bir kavramdır.

İçerisinde yaşadığımız toplum, sistem ve eğitim düzeni her ne kadar -yine onlar için- yapmak istenilenleri yapabilmek için yeterince olanak tanımasa da, bireysel olarak kendimizi her alanda olduğu gibi müzik alanında da geliştirmeliyiz. Çünkü müzik bize tüm varlığımızla dinlemenin yollarını öğretir. Çünkü ancak birbirimizle yüksek sesle tartışmak için değil de, anlamak için dinlemeyi öğrendiğimizde çağdaş, akılcı ve demokratik bir birey dolayısıyla bir toplum olunabilir.

Avrupa ve Amerika'da yapılan deneysel çalışmalarda görüldüğü üzere; öğrencilere verilen fazladan müzik dersleri öğrencilerin bireysel başarılarını ve kendilerine olan güvenini, fazladan matematik dersi alan öğrencilere göre neredeyse yarı-yarıya daha fazla artırmaktadır. Ülkemizde ise maalesef müziğe ve müzik eğitimine gereken önemin gösterilmediği düşünülmektedir. Neredeyse literatürden kaldırılan müzik dersleri, kapatılma noktasına gelen güzel sanatlar liseleri ve konservatuvarlar bunun sadece bir kaç örneğidir. Halbuki Platon'a göre sanat eğitimciliği herşeyden önce gelmelidir. İşte tam burada devreye amatör müzik eğitimi girmektedir. Eğer müziği öğretemezsek, müzik kültürünün nesilden nesile aktarımını sağlamak nasıl mümkün olabilir?

Bir tutum araştırması olan bu çalışmada ise; verilen amatör müzik eğitiminin, öğretmen ve öğrenci tutumlarının, bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel işlevleri bakımından incelenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmaya veri toplamak amacıyla, araştırmanın ve araştırmacının imkanları doğrultusunda, Afyonkarahisar ilinde amatör mőzık eğitimi veren eğitimcilere ve bu eğitimden yararlanan öğrencilere ulaşılmaya çalışılmış ve ulaşılabilen, araştırmaya katılmak isteyen eğitimci ve öğrencilerle önceden hazırlanan anketler yoluyla görüşülmüştür. Elde edilen veriler tablolar şeklinde aktarılmış ve yorumlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. MÜZİK EĞİTİMİ VE İŞLEVLERİ

1.1. EĞİTİM

Eğitim, bireyi; fiziksel, ruhsal, mental, toplumsal ve kültürel yönlerden geliştiren ve bu açılardan kendi kendilerine yetebilecek seviyeye gelmelerine yardımcı olan bir süreçtir. “Çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışlarını elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine yardımcı olma sürecidir” (TDK Sözlüğü, 1988: 435). Bu süreç boyunca birey çeşitli konular, olaylar ve ortamlar içerisinde –eğitimcinin de yardımıyla- kendi kendine yetebilen, düşünebilen ve düşündüklerini uygulayabilen birisi haline gelir.

Eliot (1981: 103) eğitimi; “Toplumun içindeki fertlere hayatın kapılarını açan, onları toplumun içindeki yerlerini almaya muktedir kılan bir süreçtir” olarak tanımlar. Uçan ise eğitimi “bir davranış değiştirme süreci” olarak tanımlamıştır.

“Bilindiği gibi, bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme, geliştirme ve yetkinleştirmede en etkili süreçlerin başında eğitim gelir. Çağdaş eğitim, bilim, sanat ve teknik olarak adlandırılan üç konu alanını belli bir felsefi bütünlük içinde kapsayan bir çerçevede düzenlenip gerçekleştirilmeye çalışılır” (2005: 14).

Kültürleri sürdürmek ve geliştirmek toplumun görevidir, bu da yetişmekte olan kuşağın eğitimi ile mümkündür (Yavuzer, 1997: 153). Eğitim çocuk doğar doğmaz ailede başlar, okul içinde ve dışında yapılan eğitimle yaşam boyu sürer. Formal ya da informal olabilir fakat amaç; seven, sayan, bilgili, başarılı, verimli ve doyurucu bir yaşam sürececek kişiler yetiştirmektir (Senemoğlu, 2004: xxiii).

Kelime anlamı olarak eğitim üzerine birçok tanım yapılmışsada yaygın olarak şu tanım benimsenmiştir: “Eğitim; bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişme meydana getirme sürecidir” (Ertürk; 1972: 12). Çağdaş eğitim ise, bireyin ruhsal ve toplumsal bakımdan gelişmesini, kendisinin ve toplumun yararına beceriler kazanmasını, bu dengeyi sağlamayı amaçlamaktadır. (Köknel, akt Yavuzer, 1997: 153)

1.2. MÜZİK EĞİTİMİ

İnsan güzelliğin çağrısına her zaman duyarlıdır. Antik çağdan bu yana düşünürler, doktorlar, psikologlar ve eğitimciler, bireyin zihinsel, bedensel, sosyal ve kültürel gelişiminde müziğin önemli bir yeri olduğunu savunmuşlardır.

Varoluşundan bu yana müzik terimi hakkında bir çok tanımlama yapılmışsa da, yapılan tanımların, tanımı yapan kişinin düşünce yapısına, yaşadığı veya içinde bulunduğu dönemin düşünce yapısına, bilim-sanat ve müzik anlayışına bağlı olarak değişiklikler gösterdiği görülmüştür. Bu nedenle de yapılan tanımların hemen hemen hiç birinde müzik, bütünüyle tam ve doyurucu olarak tanımlanamamıştır.

Müzik kavramına ilişkin tanımlar bir kaç yaklaşıma göre gruplandırılabilir. Örneğin müziğe metafiziksel-dinsel açıdan bakarlara göre müzik, “tanrısal bir sanattır”(Beethoven). Dil yönünden yaklaşarlara göre müzik, “evrensel bir dildir”(Cottin). İçerik yönünden yaklaşarlara göre müzik, “sözcükler ile anlatılması olanaksız duygu ve coşkuları; sezdirecek, duyuracak biçimde düzenlenmiş sesler aracılığıyla başka gruplara yansıtma sanatıdır”(Saygun). Yapı ve biçim bakımından ele alanlara göre müzik “Seslerin mimarisidir”(de Stael). Öğeleri bakımından ele alanlara göre müzik, “Öğeleri seslerden oluşan bir sanattır”(Hüschen). vb... Bu tanımların hiç birisi tek başına tamamıyla doğru ve tam değildir ya da bütünlüyci bir tanım yapılması çok zordur. (Uçan, 2005: 13).

Müzik eğitimi her tür ve düzeyde verilebilir. Amatör müzik eğitimi ise her yaş, eğitim düzeyi ve her hangi bir türde verilebilir. Kuşkusuz amaçları, eğitimin türüne, süresine ve içeriğine bağlı olarak farklılıklar gösterebilir (Türkmen, 2005: 17). Uçan’a göre ise müzik eğitiminin temel ilke ve amaçları şunlardır:

“Müzik eğitimi, öğrencinin müziksel algılama yeteneğini farklılaştırıp çeşitlendirmeli; öğrenciyi belli koşullandırmaların ürünü olan tek yanlı müzik yapma ve dinleme alışkanlıklarından kurtarmalı; öğrenciyi müziğin çeşitli, çok yönlü tını özelliklerine, yapı taşlarına, kuruluş biçimlerine ve etki alanlarına açmalı; öğrenciyi müzikle ilişkilerinde daha yüksek düzeyde bir bilinçlilik ve eleştirme gücü kazandırmalı; bir çalgı, bir plak ya da kaset, müzikle ilgili bir kitap ya da kaynak seçiminde ve bir müzik eserini ya da etkinliğini eleştirip değerlendirmesinde öğrenciyi yardımcı olacak bireysel müzik yeteneklerini geliştirmeli; öğrencinin değişik türdeki müzik çalışma ve etkinliklerine etkin katılımı sağlanmalıdır” (1994: 15-16).

“Bireyin önce kendisinin mutluluğu için etkin bir rol oynayan müzik eğitimi, diğer bireylerle de ilişkilerini düzenleyici, iyileştirici ve iletici görev üstlenir. Böylece toplumsal bir iletişim, birliktelik sağlanır” (Türkmen; 2005: 17).

1.2.1. Müzik Eğitimi Türleri

Ülkemizde verilen müzik eğitimi türleri üç ana başlıkta ele alınabilir :

1. Genel Müzik Eğitimi
2. Amatör (Özengen) Müzik Eğitimi

3. Mesleki (Profesyonel) Müzik Eğitimi

1.2.1.1. Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi amatör ve mesleki müzik eğitiminin temeli olup bireyi amatör ve mesleki müzik eğitimine hazırlar.

“Çağdaş eğitimde okul, bir takım bilgi kalıplarıyla, beceri ve tutumların öğretilmesi sorumluluğunu üstlenmiş tek sosyal kurumdur” (Yavuzer, 1997: 155). Genel müzik eğitimi; herkese yönelik olup, temelinde sağlıklı ve dengeli bir yaşam için gerekli genel müzik kültürünü kazandırmayı hedefler. Bugün bu eğitimi *okul* üstlenmiştir.

Bugünkü durumuyla aslında pek de iç açıcı olmayan ya da olamayan genel müzik eğitimi, ilköğretim öncesi ve ilköğretim düzeylerinde zorunlu olduğu halde, ortaöğretim ve yükseköğretim düzeylerinde henüz zorunlu hale getirilmemiştir. Ülkemizde nitelikli bir müzik eğitiminin gerçekleştirilebilmesi için gerekli müzik öğretmeni sayısı yaklaşık 55 bin iken; varolan rakamın 5 bin civarında olması; ülke genelinde müzik eğitiminin durumuna dair önemli bir ipucu sunmaktadır (Uçan, akt. Özeren, 2005: 8).

“Batı müzik eğitimine ilk alışkanlıkların kolayca kazanıldığı ilkokuldan başlamak gerekir. Oysa bizim ilkokullarımızda müzik öğretimi, pek sınırlı bazı durumlar dışında hemen hiç yapılmamakta; müzik eğitimi, onu almaya en uygun olduğu bir çağda çocuklarımıza verilememektedir. 7-12 yaş arasında eğitime en uygun koca bir beş yıl; eşsiz değerde, hiçbir zaman giderilmeyecek büyük bir fırsat gibi elden geçirilmektedir. Bugün müzik sorunu olarak en önemli işimiz; ilkokul müzik öğretimi sorununu çözümlenektir. Lise gençlik çağı; gençliğin bir estetik eğitimi, bir sanat ve müzik eğitimi almaya en uygun, en kıvamlı bulunduğu kritik bir çağdır. İlkokul ve ortaokulda müzik eğitimini almış olan çocuklar; artık genç insanlar olarak, lise sınıflarında bu eğitimi almayı sürdürürler. Böylece yarınki aydın insanımızın formasyonu, bu yönden de tamamlanmış olur” (Yönetken, 1993: 17).

Okullarda verilen genel müzik eğitimi; anaokulu öğretmenleri, sınıf öğretmenleri, müzik öğretmenleri, müzik okutmanı veya müzik öğretim elemanları tarafından yürütülmektedir.

“Genel müzik eğitimi genellikle, ilköğretim öncesinde anaokulu öğretmeni, ilköğretim 1. kademe 1. devrede sınıf öğretmeni, ilköğretim I. kademe 2. devrede ve lisede müzik öğretmeni tarafından okutulur, gerçekleştirilir. Üniversitede ise müzik okutmanı veya müzik öğretim elemanı tarafından yürütülür. Genel müzik öğretimi bu okullarda; müziksel işitme-okuma-yazma, müziksel dinleme-çalma, söyleme, müziksel bilgilenme-bilinçlenme, müziksel duyarlılaşma-yaratma-yorumlama, müziksel beğeni-kişilik geliştirme ve kendini gerçekleştirme şeklinde yapılır” (Yalçın; 2005: 2).

Toplumların eğitilmişlik ve gelişmişlik düzeylerini oluşturan en önemli yapı, temel eğitim kurumlarıdır. Toplumumuzun büyük bir kısmı bile zorunlu temel eğitiminden ancak yararlanabilirken, bu kurumların ve bu kurumlarda yapılan eğitimin önemi daha iyi anlaşılabilir. Yönetken; okullarda verilen müzik eğitiminin diğer derslerle de ilişkilendirilebileceğini belirtirterek, müziğin bu yönüyle çocukların öğrenme süreçlerine olumlu katkılar sağlanabileceğini vurgulamaktadır (Yönetken, 1952: 77-78).

1.2.1.2. Amatör (Özengen) Müzik Eğitimi

Amatör müzik eğitimi; genel müzik eğitiminde verilenlerle yetinmeyip, müziğe karşı özel ilgi ve sevgi besleyenlere verilen eğitim türüdür. Genel müzik eğitimini destekler, mesleki müzik eğitimine kaynak oluşturur.

“Bu eğitim zorunlu değildir, tam tersine bireylerin kendi isteği, ilgisi ve yatkınlığından yola çıkarak onlara fırsat ve olanak sağlamayı öngörür. Gelişkin ülkelerde amatör müzik eğitimine katılan insanların geniş kitleler oluşturduğu görülür, bu nedenle onlar toplumun ‘müzikal gövdesi’ kabul edilir” (Say; 2002: 361).

Müzik yaşamına daha etkin bir katılım ve bu yaşamdan daha etkili bir zevk ve doyum sağlamak için gerekli davranış değişiklikleri oluşturmayı ve ‘özengen müzik kültürü’ kazandırmayı amaçlamaktadır. Çeşitli dernek, vakıf, kurum ve kuruluşların bünyelerindeki sanatsal faaliyetler içerisinde yapılan müzik eğitimi, bu kapsamdadır.

“ Müziğe ya da müziğin belli bir dalında özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel kalıtım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 1994: 31).

Genelde okul dışı kuruluşlarda gerçekleştirilen amatör müzik çalışmaları müzik derneklerinde, dersanelerde, belediye konservatuvarlarında ve kütüphanelerde yapılmaktadır. Türkiye’de amatör müzik eğitimini yaygın biçimde yaşama geçiren kuruluşların başında, 1932’de açılan “halkevleri”ni ve Türk Radyo Televizyon Kurumu’nu saymak gerekir (Say, 1998: 275-276).

“Profesyonel sanatçı, sanatını satmakla yaşamını kazanır. Amatörler ise sanatı zevk için ve kazanç beklentisi olmadan yaparlar. Amatör müzikçi sayısını arttırmak için tüm dünya ülkeleri çaba harcamaktadır. Sanat alanındaki yeni ataklar için amatörler büyük gereksinim vardır. Büyük sanat ordusunun erlerini onlar oluşturur” (Fenmen, 1993: 82).

1.2.1.3. Mesleki (Profesyonel) Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi; genel ve özengen müzik eğitiminden farklı olarak, müziği meslek olarak icra etmek isteyenlere verilen ve dalında uzmanlaşmış müzisyenler yetiştirmeyi hedefleyen eğitim türüdür. Bu nedenle mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları kazandırmayı amaçlar ve bu süreç uzman kişilerce yürütülür (Tarman, 2006: 10).

Uçan'a göre mesleki müzik eğitimi:

“Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar” (1994: 32).

Konservatuvarlarda ve müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlarda yapılan müzik eğitimi profesyonel müzik eğitimi kapsamındadır. Ülkemizde ise mesleki müzik eğitimi:

1. Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümleri (AGSL),
2. Eğitim Fakültesi, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları,
3. Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri,
4. Müzik ve Sahne Sanatları Fakülteleri,
5. Konservatuvarlar,
6. Askerî Mızıka Okulu, tarafından verilmektedir.

1.2.2. Müzik Eğitiminin İşlevleri

İnsanoğlunun fizyolojik, biyolojik ve mental açıdan gelişimi ve değişimi müziğin gelişimi ile doğru orantılıdır. Biyopisşik – sosyokültürel bir varlık olarak insan yaşamında müzik, her zaman ve farklı olarak işlevlere sahip olmuştur. Müzik eğitimi ile de bireyin; kendini ifade etme ve yaratıcılığı, hareket ve ritmik yetenekleri, estetik duyguları, kültürel birikimleri, dil becerileri, bilişsel ve analitik düşünme becerileri gelişir (Özmenteş; 2005: 1).

İnsan yaşamı her ne kadar karmaşık ve çok yönlü ise, müziğin de işlevleri o derecede çok yönlü ve karmaşık olacaktır. Uçan, müziğin insanın bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel yaşamında çeşitli görevler üstlenip; etkiler, katkılar, destekler ve yararlar sağladığını belirtmekte ve bu işlevleri beş ana başlık altında incelemektedir:

1. Bireysel işlevler,

2. Toplumsal işlevler,
3. Kültürel işlevler,
4. Ekonomik işlevler,
5. Eğitimsel işlevler (1994: 29-30).

1.2.2.1. Bireysel İşlevler

Gün geçtikçe ve hızla değişen ve gelişen bir dünya düzeni içerisinde birey, zaman zaman kendisini yalnız hissetmekle beraber, sosyalleşmeye ve toplumun bir parçası haline gelebilmeye çaba sarfetmektedir. Müzik sanat dallarından biri olmakla birlikte, bireyin kendini ve becerilerini geliştirmesi için bir araçtır. “Müzikle ilgilenen kişi, diğer akademik, kültürel ve sosyal alanlarda daha başarılı olmakta, kendine olan güveni artmaktadır”(Lehr, 1998: 40-42). Bir toplum ancak, ekonomi ve kültür alanlarında yarattığı, kendi yaşayışına insanlığın yaşayışına kattığı, çağına uygun değerlerle varlığını sürdürebilir (Sun, 1968: 196).

Uçan, müziğin bireysel işlevlerini şöyle sıralamıştır:

- “1. Bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yaşamındaki durağanlığı devingenleştirme, devingenliği durağanlaştırma ve giderek bunları belirli bir devingenlik ya da durağanlık düzeyinde tutma.
2. Bireyi ilkel dürtülerden arındırma, bireydeki bu tür dürtüleri ortaya çıkarmayı ifade etme-boşaltma ve böylece bireyi onlardan arındırma.
3. Bireyi, müzik yapma, müzik yaratma, müzik dinleme (tüketme), müzikle oynama vb. etkinlikler yoluyla fiziksel, devinişsel, duyuşsal ve bilişsel yönlerden sağlıklı bir arınım ve doyum sağlama.
4. Bireyi sağlıksız bunalım ve gerilimlerden uzak tutma, bireyi sağlıklı bir bunalım ve gerilim içine sokma, bireyin içinde bulunduğu bunalım ve gerilim durumunu sağlıklı bir düzeyde tutma.
5. Bireyin devinimlerini dengeleme, devinimlerdeki ritimsel akışı düzenleme, bireyin devinimlerini denetleme yeteneğini geliştirme, böylece bireye doğru-dengeli-rahat-yeterince gevşek ve yumuşak bir bedensel duruş ve deviniş olanağı sağlama.
6. Bireyin kendini tanımasına, kendine güvenini artırmasına, kendini kanıtlamasına, kendini gerçekleştirmesine, kişiliğini geliştirmesine, yaşamını zenginleştirmesine ve böylece kendisine daha sağlıklı, mutlu bir yaşam kurmasına olanak sağlama, katkıda bulunma.
7. Bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yeteneklerini geliştirmesine katkıda bulunma; bireyin bilişsel-duyuşsal-devinişsel gelişimini hızlandırma.

8. Bireydeki yaratıcı gücü uyandırma, bireyin yaratma yeteneğini zenginleştirme ve onun gelişimini hızlandırma.

9. Bireydeki girişme-deneme-kullanma-uyarlama-değiştirme-geliştirme eğilimlerini güçlendirme.

10. Bireyin sesini ve ses üretme organlarını daha iyi tanıma, daha etkili ve verimli biçimde kullanma ve denetleme yeteneğini geliştirme.

11. Bireyin artan/boş zamanlarını etkin olarak ve zevkli uğraşlarla değerlendirmesine olanak sağlama. Giderek çalışma saatleri azalmakta, boş zaman artmakta, artan boş zamanın insanın tinsel/tensel sağlığını bozmadan en iyi nasıl değerlendirilebileceği sorusuyla karşılaşmaktadır. Bu ve benzeri sorunların çözümünde müziğin, öteden beri çok yönlü ve etkili işgörülerini olduğu bilinmektedir.

12. İş, çalışma ve üretim yerlerindeki tekdüzeliği giderme, tinsel/tensel yorgunluğu azaltma, çalışma zevki ve sevinci yaratma, başkasıyla gereksiz yere konuşmadan alıkoyma, başkasını rahatsız etmeme; böylece bireyde düzenli, etkili, verimli ve mutlu bir çalışma alışkanlığı oluşmasına katkıda bulunma. Bireyin dikkatini toplamasına, farkına varma-belleme-anımsama-düşünme vb. yeteneklerinin gelişmesine, duygularını güçlendirme ve denetlemesine, kendini anlamasına ve anlatmasına ve kendisi hakkında olumlu görüş geliştirmesine katkıda bulunma.

13. Bireysel sağaltımda (tedavide) kullanışlı bir araç ve etkili bir yol/yöntem olma. (müzikle sağaltım/müzik yoluyla sağaltım)

14. Bireysel ve gruplu danışmada, zihinsel özürlü ve otistik çocukları sağaltmada ya da iyileştirmede, uyumsuz çocuklardaki uyum bozukluklarını gidermede, sinirsel-tinsel rahatsızlıkları gidermede etkili bir uyarıcı ya da araç olma.

15. Belli duyguları inceltme ve yüceltmeyi kolaylaştırma.

16. Bireyin içinde yaşadığı doğal, toplumsal ve kültürel çevreye duyarlılığının artmasına, gelişmesine ve derinleşmesine olanak sağlama.

17. Bireyin çalışma, iş yapma, yaratma, disiplin, sorumluluk, başarı, güven, coşku, beğeni, sevgi duygularını uyandırma-geliştirme-kökleştirme-zenginleştirme-derinleştirmeye olanak sağlama” (1996).

1.2.2.2. Toplumsal İşlevler

Müzik eğitiminin bireysel işlevlerinde bahsedildiği üzere müziğin kişileri sağaltım özelliği, toplumun da bir nevi sağaltılmasına yardımcı olur. “Toplumsal bir olgu olan müziğin geldiği nokta, toplumun geldiği noktayla paralellik gösterir” (Öz, 2001: 104). Nitelikli bir toplumun oluşturulmasında özellikle önemi olan

yaratıcı kişiliklerin geliştirilmesinde müzik eğitimi en etkili araçlardan biridir (Bilen, akt. Özmenteş, 2005: 5).

Uçan bu işlevleri şöyle sıralamaktadır:

“1. Bireyler (kişiler) arasında bağ kurma, duygu-düşünce-tasarım-izlenim alışverişi sağlama ve giderek ortak duygu-düşünce-tasarım-izlenim oluşturma.

2. Bireyin toplumsallaşmasını kolaylaştırıp hızlandırma: Müzikli etkinlikler yoluyla grup çalışmalarına katılma, grubun üyesi olma, grubun içinde dikkati çekme, gruba kendini kabul ettirme, grubun içinde toplumsal güven kazanma vb. özellikler oluşturup geliştirme.

3. Bireyler arasında, birlikte müzik yapma yoluyla, etkileşme, işbölümü-yardımlaşma-dayanışma-uyuşma-paylaşmayı geliştirip güçlendirme.

4. Birlikte çalışma sırasında bireylerin sorumluluk alma, aldığı sorumluluğu yerine getirme, yeni sorumluluklara hazır olma özelliklerini geliştirmelerine katkıda bulunma.

5. Bireylerin birbirlerine karşı açık, esnek, anlayışlı, hoşgörülü, saygılı, sevgili ve insancıl olmalarını sağlama.

6. Toplumsal iletişim, etkileşme, anlaşma, birleşme, dayanışma, kaynaşma ve bütünleşmeyi kolaylaştırma, hızlandırma, güçlendirme ve pekiştirme.

7. Ulusal duygu, düşünce, tasarım, izlenimler oluşturma; oluşan ulusal duygu, düşünce, tasarım, izlenimleri geliştirme, pekiştirme, kökleştirme, zenginleştirme, derinleştirme.

8. Doğa, yurt, insan, toplum, ulus sevgisini toplumu oluşturan birey, küme, kesim, kurum ve kuruluşlar arasında yaygınlaştırma.

9. Uluslararası ilişkilerin kurulmasını, korunmasını, geliştirilmesini kolaylaştırma; böylece duygu, düşünce, tasarım, izlenim alışverişi, dostluk, işbirliği, kardeşlik, barış ortamının oluşup gelişmesine olanak sağlama.

10. Ulusal birliği simgeleme (ulusal marşımız “İstiklal Marşı” ulusal birliğimizi simgeleyen bir müziktir).

11. Toplumsal iletişimi-etkileşimi kolaylaştırma, hızlandırma, yoğunlaştırma. (törenlerde-şölenlerde, radyoda-televizyonda günün belli saatlerinde belirli müziklerin yer alması, temelde böyle bir işgörüden kaynaklanır)” (1996).

“İnsanlara ve topluma karşı beşeri bir yakınlık ve karşılıklı sevgi ve güven hissi duyma yetenekleri küçüklükte kazanılır” (Tülay, 1971: 7-9). Küçük yaşta verilecek müzik eğitimi ise tam da bu yetenekleri kazandıracak nitelikte olacaktır.

1.2.2.3. Kültürel İşlevler

Müzik eğitimi, kültürün kuşaklar arasında akışını sağlar, kültürler arası ilişkileri güçlendirir, zenginleştirir. Diğer kültür öğelerini etkiler, onlardan etkilenir, iç-içedir. Büyüklerimizin yaşadıkları zaman dilimlerini dinledikleri müzik türlerinden yola çıkarak tahmin edebilir yada bize anlattıkları masallardaki kahramanların büyümlü şarkılarını onlardan dinleyebiliriz. Her ulusun kendine özgü bir “Milli Marşı” vardır, ya da her annenin çocuğunu büyüttüğü bir ninni.

Usmanbaş (1988: 13) ise; Türk toplumunun müziği henüz bir sanat veya eğitimin bir parçası olarak değil, çoğunlukla eğlence değilse de ağıt olduğunu öne sürerek, müziğin ancak eğitimdeki yerinin kesinlik kazanmasıyla bir kültür düzeyine çıkabileceğini belirtmektedir.

Uçan’a göre ise müziğin kültürel işlevleri şunlardır:

1. Müzik bir kültür ögesidir, kültürün öbür öğeleriyle etkileşir.
2. Müzik bir dildir. Farklı yörelerden, farklı bölgelerden, farklı ülkelerden, farklı kıtalardan; farklı kesimlerden, farklı topluluklardan, farklı toplumlardan, farklı uluslardan; kısacası, farklı kültürlerden farklı insanların ve insan kümelerinin (topluluklarının) buluşabildiği, birleşebildiği, birliktleşebildiği, az-çok anlayabildiği biricik dildir. Bu dilin adı “müzikçe” dir, bu dile “müzikçe” denir. Müzikçe dillerüstü bir dildir, bir “üst dil” dir.
3. Müzik bir kültür ögesi olarak, içinde oluşup biçimlendiği kültürün özelliklerini taşır.
4. Müzik, insanın kültürel yaşamında “geçmiş” ile “şimdi”, “şimdi” ile “gelecek” ve böylece de “geçmiş” ile “gelecek” arasında bağ kurar. Bunun doğal bir sonucu olarak da belli kültürel özelliklerin görelî sürekliliğini sağlar.
5. “Bireyler, kümeler, topluluklar ve toplumlar arasındaki benzerlik ve ayrılıkların ortak nedeni kültürdür” (Güvenç, 1976). Müzik, söz konusu benzerlik ve benzemezlikleri simgelemede başta gelen kültür öğelerinden biridir.
6. Her toplumun (ulusun) bir ses sistemi vardır. Toplumun müzik yapıtlarında kullanılan sesler sistemli olarak bir araya getirildiği zaman elde edilen ses dizisi (genel dizi) ve bu dizideki belirli seslerden oluşturulan özel diziler, bir bütün olarak “ses sistemi” diye adlandırılır. “Bir ulusun kullandığı seslerin bütünü (genel dizi) ve seslerden yapılmış özel diziler o ulusun müziğinin ses sistemini oluşturur” (Zeren, 1978).
7. Bir toplum (ulus) kendi müziğini biçimlendirirken, giderek, bu müzik yoluyla kendisini yeniden biçimlendirir. Bu biçimlendirme-biçimleme sürecinde temel öğe, kültürün hem nedeni hem de sonucu olan “insan” dır (Kağıtçıbaşı, 1977).

8.Müzik bir “kültürleme” - “kültürlenme” ve “kültürleşme”aracı, yolu/yöntemi, biçimi ve alanıdır.

9.Müzik kültürü kendi içinde çok türülülüğü ve zengin çeşitliliği olan bir yapıya sahiptir” (1996).

1.2.2.4. Ekonomik İşlevler

Ekonomik boyutu ile müzik bugün milyarları ilgilendiren bir sektör haline gelmiştir. Kendine özel teknolojik imkanlarıyla büyük bir endüstriye dönüşmüştür. En çok nasiplenen tarafın da ‘fast-food’ mantalitesi olması ise üzücü ve bir o kadar da düşündürücüdür. Çevikoğlu bu durumu, şu şekilde izah etmiştir:

“Müziksel ihtiyacın karşılanması için yapılan faaliyetlerin müziğe geniş bir ekonomik alan yaratması, çoğu zaman sanatsal ve estetik zorunlulukların unutulmasına veya bilerek ihmal edilmesine sebep olmaktadır. Bu durum müziğin ekonomik boyutunun, kültürel ve eğitimsel işlevlerinin önüne geçmesine sebep olmakta, bireysel ve toplumsal sorunlara yol açmaktadır” (Çevikoğlu, 1999: 6).

Uçan, müziğin işlevlerinden bahsederken konunun “üretim-dağıtım-tüketim” ayrımı ile ele alınmasını yeterli görmektedir ve Uçan’a göre müziğin ekonomik işlevleri şöylece belirlenebilir:

1. Üretim alanı olma : Bağdama (yaratma) ve seslendirme-yorumlama, çalgı yapımı, yapıtların basımı, bunları yapan bağdar (besteci), seslendirici, yapımcı ve basımcılar, müzik yapıtı üretilirken kullanılan araç, yöntem ve teknikler; sonunda ortaya çıkan ürün, yani bağdanan, seslendirilmiş olan, basılıp çoğaltılmış olan, müzik yapıtı ve yapılmış olan çalgı, müzik yapıtlarının ve çalgıların üretiminde kullanılan zaman ve verilen emek ve ortaya çıkan ürünün karşılığı olarak alınan (ödenen) ücret.

2. Dağıtım alanı olma : Müzik yayıncıları, plakçılar-bantçılar-kasetçiler, müzik pazarlayıcıları, dinleti (konser) düzenleyicileri; müzik yapıtları ve çalgılarının depolanması, alımı satımı ve bunlarla ilgili düzenlemeler; radyo ve televizyonun bu alanda verdiği hizmetler.

3. Tüketim alanı olma : Müzik dinleme (dinleti salonlarında, evde iş-çalışma yerinde, törenlerde, şöenlerde vb.); eğlenme-dinlenme-oynama sırasında müzik kullanma; kendi bireysel gereksinimi için çalma-söyleme; müzik yapıtlarının seslendirimiyle ilgili araç ve gereçleri alıp kullanma; dinleyiciler (müziğin tipik tüketicileri)” (1996).

1.2.2.5. Eğitimsel İşlevler

“Müzik eğitiminin amacı; sanat ürünlerini çeşitli araçlarla eğitime aktararak, gençleri bu yolla iyi ve güzele yönlendirmektir” deyişiyile Gedikli (Gedikli, 1999: 143), müziğin eğitimsel boyutuna dikkat çekmektedir.

Uçan bu işlevleri şu üç başlık altında ele almıştır:

“1. Müzik bir eğitim aracıdır. Eğitim alanında önem kazanan müzikli eğitim, müzikle eğitim kavram ve uygulamaları, temelde müziğin etkili ve verimli bir eğitim aracı olmasından kaynaklanır. Müziğin, eğitimin değişik alan ve düzeylerinde öğrenmeyi ve öğretmeyi kolaylaştıran ya da sağlamaştıran bir araç olduğu öteden beri bilinmektedir.

2. Müzik bir eğitim yoludur-yöntemidir. Eğitim alanında önemli yer tutan müzik yoluyla eğitim kavram ve uygulamaları, temelde, müzik yapmanın etkili ve verimli yolu veya yöntemi olmasından kaynaklanır. Müzik yapmanın belli öğrenme ve öğretmeleri sağlayan, kolaylaştıran, pekiştiren bir yöntem olduğu öteden beri bilinmektedir.

3. Müzik bir eğitim alanıdır. Eğitim düzenleme ve etkinliklerinde önemli bir yeri olan müzik için eğitim, müzikte eğitim kavram ve uygulamaları, temelde müziğin önemli bir eğitim alanı olmasından kaynaklanır. Müziğin insan yaşamındaki öteki işlevlerinin düzenli, etkili ve verimli olarak işleyebilmesi için, insanların müzik yoluyla yetiştirilmiş olmaları yeterli olmamış; bunun yanında bazı insanların müzik alanının belirli dallarında yetiştirilmeleri de zorunlu olmuştur. Böylece, binlerce yıl önce ilkel büyücünün kişiliğinde topladığı kabul edilen başlıca müziksel yetenekler ya da beceriler, zamanla birbirlerinden ayrılarak, günümüzde doğru ayrı birer müziksel meslek ve uzmanlık dalı durumuna gelmiştir” (1994: 14).

1.3. ÇOCUK GELİŞİMİNDE MÜZİK EĞİTİMİNİN ÖNEMİ

Müzik; doğduğu andan itibaren kendini seslerle ifade etmeye başlayan ve kendiliğinden ses çıkarmaya hevesli olan çocuğun doğasında vardır. Aksine iddialar olsa da birçok uzman ve yapılan deneyler müzik yeteneğinin doğuştan geldiğini ispatlar niteliktedir. Henüz anne karnındayken bile, annenin kalp atışlarına, gülüşüne ve ayak seslerine tepkiler verir. “Çocuklar yalnız kendilerini yetiştirenlerin davranışlarına değil, onların içindeki duygulara bile tepki gösterirler” (Tülay, 1971: 7-9).

Müzik; çocuğun kendini ifade etme becerisini, yaratıcılığını, zevklerini ve estetik duygusunu geliştirir; ses ve dil gelişimi ile bilişsel gelişim ve soyut düşünmeye katkıda bulunur. Tekerlemeler ve müzikli oyunlar, çocuklar için bir eğlence vasıtası olduğu gibi onların dil gelişimini etkilemek, kulak eğitimini sağlamak gibi önemli faydaları da olmaktadır (Pervan, 1971: 12-14).

Gelişim çok yönlü ve karmaşık bir süreç olmakla beraber doğanın bilinen en karmaşık nesnesi insan beynidir (Cüceloğlu, 2007: 332). Daha karmaşık olanı ise beyin ve bilişsel sürecin bütünleşmesidir. Bilimsel bilgiye ulaşmada çok büyük kolaylıklar sağlayan yeni teknolojilerin geliştirilmesiyle birlikte, bugün ülkemizde ve tüm dünyada müziğin etki alanları daha rahat bir şekilde gözlemlenebilir

duruma gelmiştir. “Erken yaşlarda müzikle tanışan bireylerin müzikle beyin gelişimi ve IQ seviyelerinin olumlu yönde etkilendiği bilimsel araştırmalarla kanıtlanmıştır” (Özmenteş, 2005: 1).

Müzik eğitimi, çocuğun bedensel, devinişsel, duyuşsal, sezışsel ve bilişsel alanlardaki gelişimine katkı sağlar; konsantrasyon ve odaklanma becerisini güçlendirerek diğler dallardaki başarısını destekler ve artırır. Dil ve anlatım yönünden gelişen çocuk kendini daha iyi ifade edeceğinden, çevresine uyumlu ve dengeli bir duruş sergiler.

1.3.1. Amatör Müzik Eğitiminin Çocuğun Gelişimindeki Önemi

Amatör; kelime anlamı olarak, bir işi para kazanmak için değil, yalnız zevki için yapan, hevesli, meraklı kimse olarak tanımlanmaktadır. Ancak sanat veya sanatın her hangi bir dalı ile uğraşan kişi için bu tanım; ‘salt eğilim ve isteği için çalışan kişi’ olarak kullanılmaktadır (TDK sözlüğü, 1988: 62).

Amaç her ne kadar kişisel istek ve merakları gidermek gibi gözükse de, amatör müzik eğitimi, genel ve mesleki müzik eğitime büyük ölçüde destek verir, tamamlar ve kaynak oluşturur; esas amaç, müzik sevgisini uyandırmaktır.

Ülkemizin müzik yaşamını yeniden yapılandırma konusunda araştırmalar yapmak üzere 1935 yılından itibaren ülkemize hükümet davetiyle bir kaç kez gelen Paul Hindemith (Alman besteci-kemancı, 1895-1963), çalışmaları sonucunda yazdığı “Türk Müzik Yaşamının Kalkınması İçin Öneriler” adlı raporunda ele aldığı dört önemli konudan birisinde “Amatör (Özengen) Müzik Eğitmeni Okulu” konusuna değinmektedir. Buradan hareketle çocuk müzik okulu, amatörler korusu ve amatörler orkestrası gibi önemli yapılanmalara gidilebileceğini düşünülmektedir (Say, 2000: 514).

Ülkemiz şartlarında özengen müzik eğitime olan ilgi yeterli olmadığı gibi, okullarımızda verilmekte olan genel müzik eğitimi de, bugünkü haliyle oldukça yetersiz görülmektedir. Bu alandaki eksiklikleri tamamlayabilmek, destek olmak ve gelecek nesillere daha uygun şartlar sunabilmek için amatör müzik eğitime, Hindemith’in 65 yıl önce öngördüğü önem gösterilmelidir.

Amatör müzik eğitimi veren kurum ve kuruluşların ‘okul dışı’ yerler olduğu düşünüldüğünde, ilk önemli adım çocuğun sosyal yönde gelişimi olacaktır. Müziği toplulukla birlikte veya bireysel olarak çalışabileceği düşünüldüğünde; topluluğa uyum ve işbirliği disiplinlerini kazanacak, bireysel çalışmalarda gerçekleştirdiği enstrüman icrası ile enerjisini olumlu şekilde yönlendirebilecek ve kişisel doyum elde edecektir.

Müziği bir eğitim aracı olarak düşündüğümüzde, bu onu aynı zamanda iletişim aracı olarak da düşünmek demektir. Çocuk, amatör müzik eğitimi alan

diğer çocuklarla sürekli etkileşim içerisinde olacağından, birey-toplum ilişkileri güçlenecektir (Günay, Özdemir; 2006: 50). Estetik ve duygusal bakımından gelişecek, beğeni ve beklentileri diğer çocuklarınkine göre (müzik eğitimi almayan çocuklar) daha farklı olacaktır. Konuşmada ve kendini ifade etmede rahatlayacak, özgüven ve saygısını yükseltecektir. Müzik ile kendi bireysel yaşantısını özdeşleştirerek, pratik ve sistematik düşünmeye başlayacak, karşılaştığı problemleri daha kolay çözecektir.

Çocuk, mutluyken yaptığı her faaliyette olduğu gibi öğrenmede de keyif aldığı ve keyif alarak yaptığı her işte de başarılı olduğunu farkedecek, ileride yapacağı meslek seçimini ona göre kurgulayacak ve belki de amatörlükten – profesyonelliğe geçecektir. Amatör müzik eğitimi bu noktada mesleki müzik eğitiminin, sanatın ve sanatsal faaliyetlerin destekleyicisi, takipçisi ve temel kaynaklarından biridir.

1.4. ARAŞTIRMAYA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Tezler

Ergün, E. (2003), “İlköğretim Okullarındaki Özengen Müzik Eğitiminin, Öğrencilerin Müziksel Davranışlarına Yansımalarına İlişkin Öğrenci ve Veli Görüşleri”, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Karizi, G. (2005), “Amatör Çalgı Eğitiminin 14-17 Yaş Grubundaki Öğrencilerin Benlik Tasarımına Etkileri”, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi.

Özdek, A. (2006), “Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klasik Gitar Eğitimi”, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.

Makaleler

Türkmen, U. (2010), “Çocuğun Bireysel Toplumsal ve Kültürel Gelişiminde Amatör Müzik Eğitiminin Yeri, Problemleri ve Çözüm Önerileri” Eğitim Online Dergisi: <http://ilkogretim-online.org.tr/vol9say3/v9s3m11.pdf> (Son erişim: 18.09.2010, 22:34).

1.5. PROBLEM CÜMLESİ

Araştırma; “amatör müzik eğitimi ile uğraşan ya da veren öğretmen ve amatör müzik eğitimi alan öğrencilerin amatör müzik eğitimine yönelik tutumları nasıldır?” sorusuna cevap aramaktadır.

1.5.1. Alt Problemler

Araştırmanın problemini oluşturan bu soruya bağlantılı olarak cevap aranan alt problemler ise şu şekilde sıralanabilir:

1. Öğretmen ve öğrencilerin amatör müzik eğitiminin bireysel işlevlerine yönelik tutumları nelerdir?
2. Öğretmen ve öğrencilerin amatör müzik eğitiminin toplumsal işlevlerine yönelik tutumları nelerdir?
3. Öğretmen ve öğrencilerin amatör müzik eğitiminin kültürel işlevlerine yönelik tutumları nelerdir?
4. Öğretmen ve öğrencilerin amatör müzik eğitiminin ekonomik işlevlerine yönelik tutumları nelerdir?
5. Öğretmen ve öğrencilerin amatör müzik eğitiminin eğitimsel işlevlerine yönelik tutumları nelerdir?

1.6. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı, Amatör müzik eğitiminin müziğin bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel işlevlerinin gerçekleşip gerçekleşmediğine yönelik öğretmen ve öğrenci tutumlarının belirlenmesidir. Profesyonel müzik eğitime ve genel müzik eğitime de katkıları olacağı düşünülmektedir.

1.7. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Bu araştırma; çocuğun gelişiminde amatör müzik eğitiminin yeri ve öneminin belirlenmesi, bu eğitimi alan çocukların gelişimlerinde amatör müzik eğitiminin ne miktarda etkili olup-olmadığının belirlenmesi açısından önem teşkil etmektedir. Ülkemiz şartlarında pek de yaygın olamayan amatör müzik eğitiminin yaygınlaştırılmasının ve geliştirilmesinin gereğini ortaya koymaktadır ve konuya ilişkin araştırmalara kaynak teşkil edeceği düşünülmektedir.

1.8. ARAŞTIRMANIN SAYILTI LARI

Bu araştırmada;

1. Amatör müzik eğitiminin, çocuğun gelişimine önemli etkileri olduğu,
2. Amatör müzik eğitimi veren öğretmenlerin ise çalıştıkları çocukları rahatlıkla gözlemleyebildikleri,
3. Çalışmaya katılan öğretmen ve öğrencilerin sorulara içtenlikle cevap verdikleri sayıltılarından hareket edilmiştir.

1.9. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma; Afyonkarahisar ilinde enstrüman veya müzik türü ayrımı yapmadan, amatör müzik eğitimi alan, ulaşılabilen, 9-14 yaş grubu 30 öğrenci ve bu öğrencilere amatör müzik eğitimi veren araştırmaya gönüllü olan 16 öğretmen ile sınırlandırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama yöntemleri ve verileri işleme yöntemlerine ilişkin açıklayıcı bilgilere yer verilmektedir.

2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Araştırma; tarama modelini esas almaktadır. Afyonkarahisar ilinde amatör müzik eğitimi alan öğrencilerin ve amatör müzik eğitimi veren öğretmenlerin kişisel tutumlarının tespitini yapmayı amaçlayan betimsel bir araştırmadır. “Betimleme araştırmaları, mevcut olayların daha önceki olaya ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır” (Kaptan, 1989: 34).

2.2. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın evrenini; Afyonkarahisar ilinde amatör müzik eğitimi veren öğretmenler ve amatör müzik eğitimi almakta olan öğrenciler, örneklemini ise; araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyen ve ulaşılabilen öğretmen ve öğrenciler oluşturmuştur.

2.3. ARAŞTIRMANIN VERİ TOPLAMA YÖNTEMLERİ

Araştırmaya veri toplamak amacıyla beşli likert’li anket formu hazırlanmış, güvenilirliği test edilmiş, araştırmaya gönüllü olarak katılan öğretmen ve öğrencilere uygulanmıştır.

2.4. ARAŞTIRMANIN VERİ İŞLEME YÖNTEMLERİ

Araştırmada elde edilen veriler frekans (f) ve yüzde (%) değerleriyle gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

3. ALT PROBLEMLERE İLİŞKİN BULGULAR

3.1. BİRİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Amatör müzik eğitimi veren öğretmenlerin ve amatör müzik eğitimi alan öğrencilerin, amatör müzik eğitiminin bireysel işlevlerine yönelik tutumları nelerdir?

Bu alt problemin çözümlenmesinde; öğretmenlerin aşağıda belirtilen düşüncelere ne ölçüde katıldıklarının belirtilmesi istenmiştir:

1. Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizi psikolojik açıdan olumlu yönde etkilemektedir.
2. Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin estetik bakış açılarını geliştirmektedir.
3. Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin bireysel başarılarını artırmaktadır.
4. Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin davranışlarında olumlu değişiklikler meydana getirmektedir.
5. Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin kendisine olan özgüven ve saygısını artırmaktadır.

Çıkan sonuç tablodaki gibidir:

Tablo 1. “Öğretmenlerin, amatör müzik eğitiminin bireysel işlevlerine yönelik tutumları”

1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Kısmen Katılıyorum 4) Katılıyorum 5) Kesinlikle Katılıyorum

BİREYSEL İŞLEVLER	1	2	3	4	5
1) Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizi psikolojik açıdan olumlu yönde etkilemektedir.	0	0	0	6,25	93,75
2) Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin estetik bakış açılarını geliştirmektedir.	0	0	0	0	100
3) Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizi bireysel başarılarını artırmaktadır.	0	0	6,25	12,5	81,25
4) Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin davranışlarında olumlu değişiklikler meydana getirmektedir.	0	0	0	12,5	87,5
5) Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin kendisine olan özgüven ve saygısını artırmaktadır.	0	0	0	6,25	93,75
TOPLAM	0	0	1,25	7,5	91,25

Birinci alt probleme ilişkin bulgulardan; öğretmenlerin “amatör müzik eğitimi öğrencilerinizi psikolojik açıdan olumlu yönde etkilemektedir” düşüncesine %6,25’inin kısmen katıldığı, %93,75’inin katıldığı, “amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin estetik bakış açılarını geliştirmektedir” düşüncesine %100’unun kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi öğrencilerinizi bireysel başarılarını arttırmaktadır” düşüncesine %6,25’inin kısmen katıldığı, 12,5’inin katıldığı, 81,25’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin davranışlarında olumlu değişiklikler meydana getirmektedir” düşüncesine %12,5’inin katıldığı, %87,5’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin kendisine olan özgüven ve saygısını arttırmaktadır” düşüncesine %6,25’inin katıldığı, %93,75’inin ise kesinlikle katıldığı görülmektedir.

Bu sonuçlara göre öğretmenlerin; amatör müzik eğitiminin öğrencileri psikolojik yönden olumlu yönde etkilediğini, estetik bakış açılarını geliştirdiğini, bireysel başarılarını arttırdığını, davranışlarında olumlu değişiklikler meydana getirdiğini, öğrencinin kendisine olan özgüven ve saygısını arttırdığını düşündükleri anlaşılmaktadır.

Yine bu alt problemin çözümlenmesinde; öğrencilerin aşağıda belirtilen düşüncelere ne ölçüde katıldıklarının belirtilmesi istenmiştir:

1. Amatör müzik eğitimi sizi psikolojik açıdan olumlu yönde etkilemektedir.
2. Amatör müzik eğitimi sizin estetik bakış açılarınızı geliştirmektedir.
3. Amatör müzik eğitimi bireysel başarılarınızı arttırmaktadır.
4. Amatör müzik eğitimi davranışlarınızda olumlu değişiklikler meydana getirmektedir.
5. Amatör müzik eğitimi kendinize olan özgüven ve saygınızı arttırmaktadır.

Çıkan sonuç tablodaki gibidir:

Tablo 2. “Öğrencilerin, amatör müzik eğitiminin bireysel işlevlerine yönelik tutumları”.

1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Kısmen Katılıyorum 4) Katılıyorum 5) Kesinlikle Katılıyorum

BİREYSEL İŞLEVLER	1	2	3	4	5
1) Amatör müzik eğitimi sizi psikolojik açıdan olumlu yönde etkilemektedir.	0	0	0	10	90
2) Amatör müzik eğitimi sizin estetik bakış açılarınızı geliştirmektedir.	0	0	0	13,33	86,66
3) Amatör müzik eğitimi bireysel başarılarınızı artırmaktadır.	0	0	0	20	80
4) Amatör müzik eğitimi davranışlarınızda olumlu değişiklikler meydana getirmektedir.	0	0	0	16,66	83,33
5) Amatör müzik eğitimi kendinize olan özgüven ve saygınızı arttırmaktadır.	0	0	0	3,33	96,66
TOPLAM	0	0	0	12,66	87,33

Birinci alt probleme ilişkin bulgulardan; öğrencilerin “amatör müzik eğitimi sizi psikolojik açıdan olumlu yönde etkilemektedir” düşüncesine %10’unun katıldığı, %90’ının kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi sizin estetik bakış açılarınızı geliştirmektedir” düşüncesine %13,33’unun katıldığı, %86,66’sının kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi bireysel başarılarınızı arttırmaktadır” düşüncesine %20’sinin katıldığı, %80’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi davranışlarınızda olumlu değişiklikler meydana getirmektedir” düşüncesine %16,66’sının katıldığı, %93,33’unun kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi kendinize olan özgüven ve saygınızı arttırmaktadır” düşüncesine %3,33’unun katıldığı, %96,66’sının kesinlikle katıldığı görülmektedir.

Bu sonuçlara göre öğrencilerin; amatör müzik eğitiminin onları psikolojik açıdan olumlu yönde etkilediğini, estetik bakış açılarını geliştirdiğini, bireysel başarılarını arttırdığını, davranışlarında olumlu değişiklikler meydana getirdiğini, kendilerine olan özgüven ve saygısını arttırdığını düşündükleri anlaşılmaktadır.

3.2. İKİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Öğretmen ve öğrencilerin amatör müzik eğitiminin toplumsal işlevlerine yönelik tutumları nelerdir?

Bu alt problemin çözümlenmesinde; öğretmenlerin aşağıda belirtilen düşüncelere ne ölçüde katıldıklarının belirtilmesi istenmiştir:

1. Amatör müzik eğitimi toplumsal ilişkilerin gelişmesine olumlu katkılar sağlamaktadır.
2. Amatör müzik eğitimi toplumun estetik gelişiminde önemli bir role sahiptir.

3. Amatör müzik eğitimi toplumdaki şiddet unsurlarının azalmasına yardımcı olur.
4. Amatör müzik eğitimi toplumda kaynaşma işbirliği yapma duygusunu geliştirir.
5. Amatör müzik eğitimi toplumsal birleşme ve bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir paya sahiptir.

Çıkan sonuç tablodaki gibidir:

Tablo 3. “Öğretmenlerin, amatör müzik eğitiminin toplumsal işlevlerine yönelik tutumları”

1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Kısmen Katılıyorum 4) Katılıyorum 5) Kesinlikle Katılıyorum

TOPLUMSAL İŞLEVLER	1	2	3	4	5
1) Amatör müzik eğitimi toplumsal ilişkilerin gelişmesine olumlu katkılar sağlamaktadır.	0	0	6,25	12,5	81,25
2) Amatör müzik eğitimi toplumun estetik gelişiminde önemli bir role sahiptir.	0	0	0	6,25	93,75
3) Amatör müzik eğitimi toplumdaki şiddet unsurlarının azalmasına yardımcı olur.	0	0	0	25	75
4) Amatör müzik eğitimi toplumda kaynaşma ve işbirliği yapma duygusunu geliştirir.	0	0	0	25	75
5) Amatör müzik eğitimi toplumsal birleşme ve bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir paya sahiptir.	0	0	12,5	12,5	75
TOPLAM	0	0	3,75	16,25	80

İkinci alt probleme ilişkin bulgulardan öğretmenlerin; “amatör müzik eğitimi toplumsal ilişkilerin gelişmesine olumlu katkılar sağlamaktadır” düşüncesine, %6,25’inin kısmen katıldığı, %12,5’inin katıldığı, %81,25’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi toplumun estetik gelişiminde önemli bir role sahiptir” düşüncesine %6,25’inin katıldığı, %93,75’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi toplumdaki şiddet unsurlarının azalmasına yardımcı olur” düşüncesine %25’inin katıldığı, %75’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi toplumda kaynaşma ve işbirliği yapma duygusunu geliştirir” düşüncesine %25’inin katıldığı, %75’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi toplumsal birleşme ve bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir paya sahiptir” düşüncesine %12,5’inin kısmen katıldığı, %12,5’inin katıldığı, %75’inin kesinlikle katıldığı görülmektedir.

Bu sonuçlara göre öğretmenlerin; amatör müzik eğitiminin toplumsal ilişkilerin gelişmesine olumlu katkılar sağladığını, toplumun estetik gelişiminde önemli bir role sahip olduğunu, toplumdaki şiddet unsurlarının azalmasına

yardımcı olduğunu, toplumda kaynaşma ve işbirliği yapma duygusunu geliştirdiğini, toplumsal birleşme ve bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir paya sahip olduğunu düşündükleri anlaşılmaktadır.

Yine bu alt problemin çözümlenmesinde; öğrencilerin aşağıda belirtilen düşüncelere ne ölçüde katıldıklarının belirtilmesi istenmiştir:

1 . Amatör müzik eğitimi toplumsal ilişkilerin gelişmesine olumlu katkılar sağlamaktadır.

2. Amatör müzik eğitimi toplumun estetik gelişiminde önemli bir role sahiptir.

3. Amatör müzik eğitimi toplumdaki şiddet unsurlarının azalmasına yardımcı olur.

4. Amatör müzik eğitimi toplumda kaynaşmayı ve işbirliği yapma duygusunu geliştirir.

5. Amatör müzik eğitimi toplumsal birleşme ve bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir paya sahiptir.

Çıkan sonuç tablodaki gibidir:

Tablo 4. “Öğrencilerin, amatör müzik eğitiminin toplumsal işlevlerine ilişkin tutumları”.

1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Kısmen Katılıyorum 4) Katılıyorum 5) Kesinlikle Katılıyorum

TOPLUMSAL İŞLEVLER	1	2	3	4	5
1) Amatör müzik eğitimi toplumsal ilişkilerin gelişmesine olumlu katkılar sağlamaktadır.	0	0	0	30	70
2) Amatör müzik eğitimi toplumun estetik gelişiminde önemli bir role sahiptir.	0	0	0	26,66	73,33
3) Amatör müzik eğitimi toplumdaki şiddet unsurlarının azalmasına yardımcı olur.	0	0	0	36,66	63,33
4) Amatör müzik eğitimi toplumda kaynaşmayı ve işbirliği yapma duygusunu geliştirir.	0	0	0	26,66	73,33
5) Amatör müzik eğitimi toplumsal birleşme ve bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir paya sahiptir.	0	0	0	16,66	83,33
TOPLAM	0	0	0	27,326	72,664

İkinci alt probleme ilişkin bulgulardan öğrencilerin; “amatör müzik eğitimi toplumsal ilişkilerin gelişmesine olumlu katkılar sağlamaktadır” düşüncesine %30’unun katıldığı, %70’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi toplumun estetik gelişiminde önemli bir role sahiptir” düşüncesine %26,66’sının katıldığı, %73,33’ünün kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi toplumdaki

şiddet unsurlarının azalmasına yardımcı olur” düşüncesine %36,66’sının katıldığı, %63,33’ünün kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi toplumda kaynaşmayı ve işbirliği yapma duygusunu geliştirir” düşüncesine %26,66’sının katıldığı, %73,33’ünün kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi toplumsal birleşme ve bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir paya sahiptir” düşüncesine %16,66’sının katıldığı, %83,33’ünün kesinlikle katıldığı görülmektedir.

Bu sonuçlara göre öğrencilerin; amatör müzik eğitiminin toplumsal ilişkilerin gelişmesine olumlu katkılar sağladığını, toplumun estetik gelişiminde önemli bir role sahip olduğunu, toplumdaki şiddet unsurlarının azalmasına yardımcı olduğunu, toplumda kaynaşma ve işbirliği yapma duygusunu geliştirdiğini, toplumsal birleşme ve bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir paya sahip olduğunu düşündükleri anlaşılmaktadır.

3.3. ÜÇÜNCÜ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Öğretmen ve öğrencilerin amatör müzik eğitiminin kültürel işlevlerine yönelik tutumları nelerdir?

Bu alt problemin çözümlenmesinde; öğretmenlerin aşağıda belirtilen düşüncelere ne ölçüde katıldıklarının belirtilmesi istenmiştir:

1. Amatör müzik eğitimi toplumsal kültürün kuşaklar arasındaki akışını sağlar.
2. Amatör müzik eğitimi kültürler arası ilişkileri güçlendirir.
3. Amatör müzik eğitimi kültürel zenginliğin artmasını sağlar.
4. Amatör müzik eğitimi kültürel kimliğin oluşmasını sağlar.
5. Amatör müzik eğitimi bütün kültürel unsular arasında bağlantı kurulmasını sağlar.

Çıkan sonuç tablodaki gibidir:

Tablo 5. “Öğretmenlerin, amatör müzik eğitiminin kültürel işlevlerine yönelik tutumları”.

1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Kısmen Katılıyorum 4) Katılıyorum 5) Kesinlikle Katılıyorum

KÜLTÜREL İŞLEVLER	1	2	3	4	5
1) Amatör müzik eğitimi toplumsal kültürün kuşaklar arasındaki akışını sağlar.	0	0	6,25	31,5	62,5
2) Amatör müzik eğitimi kültürler arası ilişkileri güçlendirir.	0	0	0	25	75
3) Amatör müzik eğitimi kültürel zenginliğin artmasını sağlar.	0	0	0	18,75	81,25
4) Amatör müzik eğitimi kültürel kimliğin oluşmasını sağlar.	0	0	0	31,25	68,75
5) Amatör müzik eğitimi bütün kültürel unsular arasında bağlantı kurulmasını sağlar.	0	0	6,25	25	68,75
TOPLAM	0	0	2,5	26,25	71,25

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgulardan, öğretmenlerin; “amatör müzik eğitimi toplumsal kültürün kuşaklar arasındaki akışını sağlar” düşüncesine %6,25’inin kısmen katıldığı, %31,5’inin katıldığı, %62,5’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi kültürler arası ilişkileri güçlendirir” düşüncesine %25’inin katıldığı, %75’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi kültürel zenginliğin artmasını sağlar” düşüncesine %18,75’inin katıldığı, %81,25’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi kültürel kimliğin oluşmasını sağlar” düşüncesine %31,25’inin katıldığı, %68,75’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi bütün kültürel unsular arasında bağlantı kurulmasını sağlar” düşüncesine %6,25’inin kısmen katıldığı, %25’inin katıldığı, %68,75’inin kesinlikle katıldığı görülmektedir.

Bu sonuçlara göre öğretmenlerin; amatör müzik eğitiminin toplumsal kültürün kuşaklar arasındaki akışını sağladığını, kültürler arası ilişkileri güçlendirdiğini, kültürel zenginliğin artmasını sağladığını, kültürel kimliğin oluşmasını sağladığını, bütün kültürel unsular arasında bağlantı kurulmasını sağladığını düşündükleri anlaşılmaktadır.

Yine bu alt problemin çözümlenmesinde; öğrencilerin aşağıda belirtilen düşüncelere ne ölçüde katıldıklarının belirtilmesi istenmiştir:

1. Amatör müzik eğitimi toplumsal kültürün kuşaklar arasındaki akışını sağlar.
2. Amatör müzik eğitimi kültürler arası ilişkileri güçlendirir.
3. Amatör müzik eğitimi kültürel zenginliğin artmasını sağlar.
4. Amatör müzik eğitimi kültürel kimliğin oluşmasını sağlar.

6. Amatör müzik eğitimi bütün kültürel unsular arasında bağlantı kurulmasını sağlar.

Çıkan sonuç tablodaki gibidir:

Tablo 6. “Öğrencilerin, amatör müzik eğitiminin kültürel işlevlerine yönelik tutumları”.

1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Kısmen Katılıyorum 4) Katılıyorum 5) Kesinlikle Katılıyorum

KÜLTÜREL İŞLEVLER	1	2	3	4	5
1) Amatör müzik eğitimi toplumsal kültürün kuşaklar arasındaki akışını sağlar.	0	0	0	36,66	63,33
2) Amatör müzik eğitimi kültürler arası ilişkileri güçlendirir.	0	0	0	16,66	83,33
3) Amatör müzik eğitimi kültürel zenginliğin artmasını sağlar.	0	0	0	13,33	86,66
4) Amatör müzik eğitimi kültürel kimliğin oluşmasını sağlar.	0	0	0	20	80
5) Amatör müzik eğitimi bütün kültürel unsular arasında bağlantı kurulmasını sağlar.	3,33	0	0	30	66,66
TOPLAM	0,66	0	0	23,33	76

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgulardan, öğrencilerin; “amatör müzik eğitimi toplumsal kültürün kuşaklar arasındaki akışını sağlar” düşüncesine %36,66’sının katıldığı, %63,33’ünün kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi kültürler arası ilişkileri güçlendirir” düşüncesine %16,66’sının katıldığı, %63,33’ünün kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi kültürel zenginliğin artmasını sağlar” düşüncesine %13,33’ünün katıldığı, %83,66’sının kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi kültürel kimliğin oluşmasını sağlar” düşüncesine %20’sinin katıldığı, %80’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi bütün kültürel unsular arasında bağlantı kurulmasını sağlar” düşüncesine %3,33’ünün kesinlikle katılmadığı, %30’unun katıldığı, %66,66’sının kesinlikle katıldığı görülmektedir.

Bu sonuçlara göre öğrencilerin; amatör müzik eğitiminin toplumsal kültürün kuşaklar arasındaki akışını sağladığını, kültürler arası ilişkileri güçlendirdiğini, kültürel zenginliğin artmasını sağladığını, kültürel kimliğin oluşmasını sağladığını, bütün kültürel unsular arasında bağlantı kurulmasını sağladığını düşündükleri anlaşılmaktadır.

3.4. DÖRDÜNCÜ ALT PROBLEME İLŞİKİN BULGULAR

Öğretmen ve öğrencilerin amatör müzik eğitiminin ekonomik işlevlerine yönelik tutumları nelerdir?

Bu alt problemin çözümlenmesinde; öğretmenlerin aşağıda belirtilen düşüncelere ne ölçüde katıldıklarının belirtilmesi istenmiştir:

1. Amatör müzik eğitimi iş ve istihdam yaratır.
2. Amatör müzik eğitimi müzik ve sanatla ilgili araç gereçlere arz ve talep oluşturur.
3. Amatör müzik eğitimi sanatsal ürünlere(konser vb) talebi artırır.
4. Amatör müzik eğitimi sanat ve müzikle ilgili araç ve gereçlerin nitelikli üretilmesine destek olur.
5. Amatör müzik eğitimi profesyonel müzik eğitimine kaynak sağlar.

Çıkan sonuç tablodaki gibidir:

Tablo 7. “Öğretmenlerin, amatör müzik eğitiminin ekonomik işlevlerine yönelik tutumları”.

1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Kısmen Katılıyorum 4) Katılıyorum 5) Kesinlikle Katılıyorum

EKONOMİK İŞLEVLER	1	2	3	4	5
1) Amatör müzik eğitimi iş ve istihdam yaratır.	0	0	12,5	25	62,5
2) Amatör müzik eğitimi müzik ve sanatla ilgili araç gereçlere arz ve talep oluşturur.	0	0	0	12,5	87,5
3) Amatör müzik eğitimi sanatsal ürünlere(konser vb.) talebi artırır.	0	0	0	18,75	81,25
4) Amatör müzik eğitimi sanat ve müzikle ilgili araç ve gereçlerin nitelikli üretilmesine destek olur.	0	0	12,5	18,75	68,75
5) Amatör müzik eğitimi profesyonel müzik eğitimine kaynak sağlar.	0	0	6,25	0	93,75
TOPLAM	0	0	6,25	15	78,75

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgulardan, öğretmenlerin; “amatör müzik eğitimi iş ve istihdam yaratır” düşüncesine %12,5’inin kısmen katıldığı, %25’inin katıldığı, %62,5’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi müzik ve sanatla ilgili araç gereçlere arz ve talep oluşturur” düşüncesine %12,5’inin katıldığı, %87,5’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi sanatsal ürünlere (konser vb.) talebi artırır” düşüncesine %18,75’inin katıldığı, %81,25’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi sanat ve müzikle ilgili araç ve gereçlerin nitelikli üretilmesine destek olur” düşüncesine %12,5’inin kısmen katıldığı, %18,75’inin katıldığı, %68,75’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi profesyonel müzik eğitimine kaynak sağlar” düşüncesine %6,25’inin kısmen katıldığı, %93,75’inin kesinlikle katıldığı görülmektedir.

Bu sonuçlara göre öğretmenlerin; amatör müzik eğitiminin iş ve istihdam yarattığını, müzik ve sanatla ilgili araç gereçlere arz ve talep oluşturduğunu, 'amatör müzik eğitiminin sanatsal ürünlere talebi arttırdığını, sanat ve müzikle ilgili araç ve gereçlerin nitelikli üretilmesine destek olduğunu, profesyonel müzik eğitimine kaynak sağladığını düşündükleri anlaşılmaktadır.

Yine bu alt problemin çözümlenmesinde; öğrencilerin aşağıda belirtilen düşüncelere ne ölçüde katıldıklarının belirtilmesi istenmiştir:

1. Amatör müzik eğitimi iş ve istihdam yaratır.
2. Amatör müzik eğitimi müzik ve sanatla ilgili araç gereçlere arz ve talep oluşturur.
3. Amatör müzik eğitimi sanatsal ürünlere(konser vb) talebi artırır.
4. Amatör müzik eğitimi sanat ve müzikle ilgili araç ve gereçlerin nitelikli üretilmesine destek olur.
5. Amatör müzik eğitimi profesyonel müzik eğitimine kaynak sağlar.

Çıkan sonuç tablodaki gibidir:

Tablo 8. “Öğrencilerin, amatör müzik eğitiminin ekonomik işlevlerine yönelik tutumları”.

1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Kısmen Katılıyorum 4) Katılıyorum 5) Kesinlikle Katılıyorum

EKONOMİK İŞLEVLER	1	2	3	4	5
1) Amatör müzik eğitimi iş ve istihdam yaratır.	6,66	0	0	36,66	56,66
2) Amatör müzik eğitimi müzik ve sanatla ilgili araç gereçlere arz ve talep oluşturur.	0	0	0	26,66	73,33
3) Amatör müzik eğitimi sanatsal ürünlere(konser vb) talebi artırır.	0	0	0	10	90
4) Amatör müzik eğitimi sanat ve müzikle ilgili araç ve gereçlerin nitelikli üretilmesine destek olur.	0	0	0	20	80
5) Amatör müzik eğitimi profesyonel müzik eğitimine kaynak sağlar.	0	0	0	10	90
TOPLAM	1,33	0	0	20,66	78

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgulardan, öğrencilerin; “amatör müzik eğitimi iş ve istihdam yaratır” düşüncesine %6,66’sının kesinlikle katılmadığı, %36,66’sının katıldığı, %56,66’sının kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi müzik ve sanatla ilgili araç gereçlere arz ve talep oluşturur” düşüncesine %26,66’sının katıldığı, %73,33’ünün kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi sanatsal ürünlere (konser vb.) talebi artırır” düşüncesine %10’unun katıldığı, %90’ının kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi sanat ve müzikle ilgili araç

ve gereçlerin nitelikli üretilmesine destek olur” düşüncesine %20’sinin katıldığı, %80’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi profesyonel müzik eğitime kaynak sağlar” düşüncesine %10’unun katıldığı, %90’ının kesinlikle katıldığı görülmektedir.

Bu sonuçlara göre öğrencilerin; amatör müzik eğitiminin iş ve istihdam yarattığını, müzik ve sanatla ilgili araç gereçlere arz ve talep oluşturduğunu, ’amatör müzik eğitiminin sanatsal ürünlere talebi arttırdığını, sanat ve müzikle ilgili araç ve gereçlerin nitelikli üretilmesine destek olduğunu, profesyonel müzik eğitime kaynak sağladığını düşündükleri anlaşılmaktadır.

3.5. BEŞİNCİ ALT PROBLEME İLİŞKİN BULGULAR

Öğretmen ve öğrencilerin amatör müzik eğitiminin eğitimsel işlevlerine yönelik tutumları nelerdir?

Bu alt problemin çözümlenmesinde; öğretmenlerin aşağıda belirtilen düşüncelere ne ölçüde katıldıklarının belirtilmesi istenmiştir:

1. Amatör müzik eğitimi müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini destekler.
2. Amatör müzik eğitimi diğer dallardaki başarıyı artırır.
3. Amatör müzik eğitimi genel ve mesleki müzik eğitime katkı sağlar, niteliğini artırır.
4. Amatör müzik eğitimi diğer sanat dallarındaki eğitime katkı sağlar.
5. Amatör müzik eğitimi bedensel, devinişsel, duyuşsal, sezışsel ve bilişsel alanlardaki gelişime katkı sağlar.

Çıkan sonuç, tablodaki gibidir:

Tablo 9. “Öğretmenlerin, amatör müzik eğitiminin eğitimsel işlevlerine yönelik tutumları”.

1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Kısmen Katılıyorum 4) Katılıyorum 5) Kesinlikle Katılıyorum

EĞİTİMSEL İŞLEVLER	1	2	3	4	5
1) Amatör müzik eğitimi müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini destekler.	0	0	0	12,5	87,5
2) Amatör müzik eğitimi diğer dallardaki başarıyı artırır.	12,5	0	0	25	62,5
3) Amatör müzik eğitimi genel ve mesleki müzik eğitimine katkı sağlar, niteliğini artırır.	0	0	0	18,75	81,25
4) Amatör müzik eğitimi diğer sanat dallarındaki eğitime katkı sağlar.	6,25	0	0	37,5	56,25
5) Amatör müzik eğitimi bedensel, devinişsel, duyuşsal, sezışsel ve bilişsel alanlardaki gelişime katkı sağlar.	0	0	0	18,75	81,25
TOPLAM	3,75	0	0	22,5	73,75

Beşinci alt probleme ilişkin bulgulardan, öğretmenlerin; “amatör müzik eğitimi müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini destekler” düşüncesine %12,5’inin katıldığı, %87,5’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi diğer dallardaki başarıyı artırır” düşüncesine %12,5’inin kesinlikle katılmadığı, %25’inin katıldığı, %62,5’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi genel ve mesleki müzik eğitimine katkı sağlar, niteliğini artırır” düşüncesine %18,75’inin katıldığı, %81,25’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi diğer sanat dallarındaki eğitime katkı sağlar” düşüncesine %6,25’inin kesinlikle katılmadığı, %35,5’inin katıldığı, %56,25’inin kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi bedensel, devinişsel, duyuşsal, sezışsel ve bilişsel alanlardaki gelişime katkı sağlar” düşüncesine %18,75’inin katıldığı, %81,25’inin kesinlikle katıldığı görülmektedir.

Bu sonuçlara göre öğretmenlerin; amatör müzik eğitiminin müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini desteklediğini, diğer dallardaki başarıyı arttırdığını, genel ve mesleki müzik eğitimine katkı sağladığını-niteliğini arttırdığını, diğer sanat dallarındaki eğitime katkı sağladığını, bedensel, devinişsel, duyuşsal, sezışsel ve bilişsel alanlardaki gelişime katkı sağladığını düşündükleri anlaşılmaktadır.

Yine bu alt problemin çözümlenmesinde; öğrencilerin aşağıda belirtilen düşüncelere ne ölçüde katıldıklarının belirtilmesi istenmiştir:

1. Amatör müzik eğitimi müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini destekler.
2. Amatör müzik eğitimi diğer dallardaki başarıyı artırır.

3. Amatör müzik eğitimi genel ve mesleki müzik eğitimine katkı sağlar, niteliğini artırır.

4. Amatör müzik eğitimi diğer sanat dallarındaki eğitime katkı sağlar.

5. Amatör müzik eğitimi bedensel, devinişsel, duyuşsal, sezişsel ve bilişsel alanlardaki gelişime katkı sağlar.

Çıkan sonuç tablodaki gibidir:

Tablo 10. “Öğrencilerin, amatör müzik eğitiminin eğitimsel işlevlerine yönelik tutumları”.

1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Kısmen Katılıyorum 4) Katılıyorum 5) Kesinlikle Katılıyorum

EĞİTİMSEL İŞLEVLER	1	2	3	4	5
1) Amatör müzik eğitimi müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini destekler.	0	0	0	3,33	96,66
2) Amatör müzik eğitimi diğer dallardaki başarıyı artırır.	0	0	0	26,66	73,33
3) Amatör müzik eğitimi genel ve mesleki müzik eğitimine katkı sağlar, niteliğini artırır.	0	0	0	0	100
4) Amatör müzik eğitimi diğer sanat dallarındaki eğitime katkı sağlar.	6,66	0	0	0	93,33
5) Amatör müzik eğitimi bedensel, devinişsel, duyuşsal, sezişsel ve bilişsel alanlardaki gelişime katkı sağlar.	6,66	0	0	0	93,33
TOPLAM	2,66	0	0	6	91,33

Beşinci alt probleme ilişkin bulgulardan, öğrencilerin; “amatör müzik eğitimi müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini destekler” düşüncesine %3,33’ünün katıldığı, %96,66’sının kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi diğer dallardaki başarıyı artırır” düşüncesine %26,66’sının katıldığı, %73,33’ünün kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi genel ve mesleki müzik eğitimine katkı sağlar, niteliğini artırır” düşüncesine %100’ünün kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi diğer sanat dallarındaki eğitime katkı sağlar” düşüncesine %6,66’sının kesinlikle katılmadığı, %93,33’ünün kesinlikle katıldığı, “amatör müzik eğitimi bedensel, devinişsel, duyuşsal, sezişsel ve bilişsel alanlardaki gelişime katkı sağlar” düşüncesine %6,66’sının kesinlikle katılmadığı, %93,33’ünün kesinlikle katıldığı görülmektedir.

Bu sonuçlara göre öğrencilerin; amatör müzik eğitiminin müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini desteklediğini, diğer dallardaki başarıyı arttırdığını, genel ve mesleki müzik eğitimine katkı sağladığını-niteliğini arttırdığını, diğer sanat dallarındaki eğitime katkı sağladığını, bedensel, devinişsel, duyuşsal, sezişsel ve bilişsel alanlardaki gelişime katkı sağladığını düşündükleri anlaşılmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırma ile; öğretmen ve öğrencilerin amatör müzik eğitimi hakkındaki görüşleri, müziğin bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel işlevleri çerçevesinde incelenmiş ve bu işlevlerin çocukların gelişimine hangi tür ve boyutta katkıları olup-olmadığı araştırılmıştır. Müzikle ne derecede olursa olsun ilgilenen, ilgilenmek isteyen herkesin başvurabileceği veya kullanabileceği bir kaynak oluşturması hedeflenmiştir.

Birinci alt probleme ilişkin bulgulardan; amatör müzik eğitiminin bireyleri psikolojik açıdan olumlu yönde etkilediği, estetik bakış açılarını geliştirdiği, bireysel başarılarını arttırdığı, bireyin davranışlarında olumlu değişiklikler meydana getirdiği ve bireyin kendisine olan özgüven ve saygısını arttırdığı anlaşılmıştır. Bu bağlamda amatör(özengen) müzik eğitiminin bireysel gelişime katkısı olduğu söylenebilir ve amatör müzik eğitiminin yaygınlaştırılması yönünde çalışmalar yapılabilir. Sosyo-ekonomik sorunları bulunan, davranış bozuklukları gösteren çocukların çoğunlukta olduğu, disiplin ve benzeri sorunların yaşandığı okullarda-toplumlar da amatör müzik eğitimi yaygınlaştırılabilir.

İkinci alt probleme ilişkin bulgulardan; amatör müzik eğitiminin toplumsal ilişkilerin gelişimine olumlu katkılar sağladığı, toplumun estetik gelişiminde önemli bir role sahip olduğu, toplumdaki şiddet unsurlarının azalmasına yardımcı olduğu, toplumda kaynaşma işbirliği yapma duygusunu geliştirdiği, toplumsal birleşme ve bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir paya sahip olduğu anlaşılmıştır. Müziğin toplum üzerindeki etkileri açıkça görülmektedir bunun için amatör müzik eğitiminin toplumsal gelişime katkısı olduğu söylenebilir. Halk ve müzik eğitimi veren kurumların (genel, mesleki veya özengen müzik eğitimi veren kurumlar) ortaklaşa yapacağı çalışmalarla 'Müzik ve Toplum' ilişkisi güçlendirilebilir. Çocukların bu tür etkinliklere teşviki ile toplumsal bir düzeyde iletişim sağlanabilir.

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgulardan; amatör müzik eğitiminin toplumsal kültürün kuşaklar arasındaki akışını sağladığı, kültürler arası ilişkileri güçlendirdiği, kültürel zenginliğin artmasını, kültürel kimliğin oluşmasını ve bütün kültürel unsular arasında bağlantı kurulmasını sağladığı anlaşılmıştır. Müzik kültürümüzün gelecek kuşaklara aktarılabilmesi müzik eğitimi yoluyla gerçekleşebilir. Bu da müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlar ve alanında uzman müzisyenler aracılığı ile mümkündür. Sanatsal ve kültürel faaliyetlere katılmak ve desteklemenin kültürel zenginliği arttıracacağı söylenebilir.

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgulardan; amatör müzik eğitiminin iş ve istihdam yarattığı, müzik ve sanatla ilgili araç gereçlere arz ve talep oluşturduğu, sanatsal ürünlere olan talebi arttırdığı, sanat ve müzikle ilgili araç ve gereçlerin

nitelikli üretilmesine destek olduğu ve profesyonel (mesleki) müzik eğitime kaynak sağladığı anlaşılmıştır. Amatör müzik eğitimi veren eğitimcilerin büyük bir çoğunluğunun mesleki müzik eğitimi veren okullarda eğitilmiş olduğu göz önüne alındığında, amatör müzik eğitiminin istihdam ve kaynak yarattığı söylenebilir. Bu bağlamda, mesleki müzik eğitimi veren kurumların amatör müzik eğitimine olan yaklaşımları daha yapıcı olmalıdır. Bu kurumlar bünyesinde kurulacak ‘Çocuk Koroları ve Çocuk Orkestraları’ her iki müzik eğitim türünün kalkınmasına yardımcı olabilir.

Beşinci alt probleme ilişkin bulgulardan; amatör müzik eğitiminin müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini desteklediği, diğer dallardaki başarıyı arttırdığı, genel ve mesleki müzik eğitimine katkı sağlayıp, niteliğini arttırdığı, diğer sanat dallarındaki eğitime katkı sağladığı ve bireyin bedensel, devinişsel, duygusal, sezışsel ve bilişsel alanlardaki gelişimine katkılar sağladığı anlaşılmıştır. Amatör müzik eğitimi alan bir birey, gündelik yaşantısında karşılaştığı stres, kaygı vb gibi zorluklarla daha kolay başedebilir, ve yaşantısını müzikle özdeşleştirerek problemlerin birden fazla çözüm yolunun olduğunu görebilir. Okul öncesi eğitimde, ilk ve orta öğretim düzeyinde verilen genel müzik eğitiminin nitelik bakımından iyileştirilmesi önemli bir adım olabilir.

KAYNAKÇA

- Cüceloğlu, D. (2007). *İnsan ve Davranışı*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çevikoğlu, T. (1999). *İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Programında Geleneksel Türk Sanat Müziği Müfredatı Üzerine Bir Çalışma*, Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Eliot, T. (1981). *Kültür Üzerine Düşünceler*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*, Ankara: Yelkenetepe Yayınları.
- Fenmen, M. (1993). *Müzik Eğitimi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Gedikli, N. (1999). *Bilimselliğin Merceğinde Geleneksel Müziklerimiz Ve Sorunları*, İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- Günay, E. Özdemir, A. M. (2006). *Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme*, İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Kaptan, S. (1989). *Bilimsel Araştırma Gözlem ve Teknikleri*, Ankara: Tek Işık A.Ş.
- Lehr, M. (1998). *Brain Building Subject, Teaching Music*, Vol:6 , No: 3, 40-42, Reston: The National Association for Music Education.
- Öz, N. B. (2001). *İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi*, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: XIV, Sayı: 1. s.101-106
- Özeren, A. (2005). *1. İstanbul Müzik Öğretmenleri Sempozyumu Projesi*, İstanbul.
- Özmenteş, S. (2005). *Müzik Eğitiminin Boyutları ve Çalgı Eğitimi*, Malatya: İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: VI, Sayı: 9, s.89-98
- Pervan, A. (1971). *Tekerlemeler*, Ankara: Okul Öncesi Eğitimi Dergisi, Yıl:3, Cilt: I, s.12
- Say, A. (1998). *Türkiyenin Müzik Atlası*, İstanbul: Borusan Kültür ve Sanat Yayınları.
- Say, A. (2000). *Müzik Tarihi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2002). *Müzik Sözlüğü*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Senemoğlu, N. (2004). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim*, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Sun, M. (1968). *Türkiye'nin Kültür, Müzik, Tiyatro Sorunları*, Ankara: Kültür Yayınları.
- Tarman, S. (2006). *Müzik Eğitiminin Temelleri*, Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.

Tülay, Ő. (1971). *Genel Bir "Sorun"un İlk Düğümü*, Ankara: Okul ncesi EĞitimi Dergisi, Cilt: I, s.7-9

Türk Dil Kurumu Sözlüğü (1988). 'EĞitim: 435' ve 'Amatör: 62' BaŐlıkları, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Türkmen, U. (2005). *Mesleki Müzik Okullarındaki Orkestra Derslerinde Orkestra Düzenlemeleri Yapılmış Halk Ezgilerinin Kullanılabilirliğine Yönelik Ğretmen Ve Ğrenci Tutumları*, (YayınlanmamıŐ Doktora Tezi) Bolu.

Uçan, A. (1994). *Müzik EĞitimi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1996). *İnsan ve Müzik, İnan ve Sanat EĞitimi*, Ankara: Alf Mabaası.

Uçan, A. (2005). *Müzik EĞitimi "Temel Kavramlar-İlkeler-YaklaŐımlar ve Türkiye'deki Durum"*, Ankara: Evrensel Müzikevi.

Uçan, A. Yıldız, G. Bayraktar, E. (1999). *İlköğretimde Müzik Ğretimi*, Burdur: Milli EĞitim Bakanlığı.

Usmanbaş, İ. (1988). *I. Müzik Kongresi Bildirileri*, Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları

Yalm G; "Genel Müzik EĞitiminde Trk ya da Trk Kaynaklı Okul Őarkılarının Ğretilmesinde Okul algısı Olarak Gitarın Yeri ve nemi", Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi I. Müzik EĞitimi Sempozyumu Bildirisi, <http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/G-Yalcin.pdf>, 13.09.2010.

Yavuzer, H. (1997). *ocuk Psikolojisi*, İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yönetken, B. H. (1952). *Okulda Müzik Ğretimi ve Ğretim Metodları*, İstanbul: Milli EĞitim Basımevi.

Yönetken, B. H. (1993). *Müzik EĞitimi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

EKLER

Ek 1. Amatör müzik eğitimine yönelik öğretmen tutumları:

AMATÖR MÜZİK EĞİTİMİNE YÖNELİK ÖĞRETMEN TUTUMLARI

1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Kısmen Katılıyorum 4) Katılıyorum 5) Kesinlikle Katılıyorum

BİREYSEL İŞLEVLER	1	2	3	4	5
1) Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizi psikolojik açıdan olumlu yönde etkilemektedir.					
2) Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin estetik bakış açılarını geliştirmektedir.					
3) Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizi bireysel başarılarını artırmaktadır.					
4) Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin davranışlarında olumlu değişiklikler meydana getirmektedir.					
5) Amatör müzik eğitimi öğrencilerinizin kendisine olan özgüven ve saygısını artırmaktadır.					
TOPLUMSAL İŞLEVLER					
1) Amatör müzik eğitimi toplumsal ilişkilerin gelişmesine olumlu katkılar sağlamaktadır.					
2) Amatör müzik eğitimi toplumun estetik gelişiminde önemli bir role sahiptir.					
3) Amatör müzik eğitimi toplumdaki şiddet unsurlarının azalmasına yardımcı olur.					
4) Amatör müzik eğitimi toplumda kaynaşma ve işbirliği yapma duygusunu geliştirir.					
5) Amatör müzik eğitimi toplumsal birleşme ve bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir paya sahiptir.					
KÜLTÜREL İŞLEVLER					
1) Amatör müzik eğitimi toplumsal kültürün kuşaklar arasındaki akışını sağlar.					
2) Amatör müzik eğitimi kültürler arası ilişkileri güçlendirir.					
3) Amatör müzik eğitimi kültürel zenginliğin artmasını sağlar.					
4) Amatör müzik eğitimi kültürel kimliğin oluşmasını sağlar.					
5) Amatör müzik eğitimi bütün kültürel unsular arasında bağlantı kurulmasını sağlar.					
EKONOMİK İŞLEVLER					
1) Amatör müzik eğitimi iş ve istihdam yaratır.					
2) Amatör müzik eğitimi müzik ve sanatla ilgili araç gereçlere arz ve talep oluşturur.					
3) Amatör müzik eğitimi sanatsal ürünlere(konser vb) talebi artırır.					
4) Amatör müzik eğitimi sanat ve müzikle ilgili araç ve gereçlerin nitelikli üretilmesine destek olur.					

5) Amatör müzik eğitimi profesyonel müzik eğitimine kaynak sağlar.					
EĞİTİMSEL İŞLEVLER					
1) Amatör müzik eğitimi müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini destekler.					
2) Amatör müzik eğitimi diğer dallardaki başarıyı artırır.					
3) Amatör müzik eğitimi genel ve mesleki müzik eğitimine katkı sağlar, niteliğini artırır.					
4) Amatör müzik eğitimi diğer sanat dallarındaki eğitime katkı sağlar.					
5) Amatör müzik eğitimi bedensel, devinışsel, duygusal, sezışsel ve bilişsel alanlardaki gelişime katkı sağlar.					

Ek 2. Amatör müzik eğitimine yönelik öğrenci tutumları:

AMATÖR MÜZİK EĞİTİMİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ TUTUMLARI

1) Kesinlikle Katılmıyorum 2) Katılmıyorum 3) Kısmen Katılıyorum 4) Katılıyorum 5) Kesinlikle Katılıyorum

BİREYSEL İŞLEVLER	1	2	3	4	5
1) Amatör müzik eğitimi sizi psikolojik açıdan olumlu yönde etkilemektedir.					
2) Amatör müzik eğitimi sizin estetik bakış açılarınızı geliştirmektedir.					
3) Amatör müzik eğitimi bireysel başarılarınızı artırmaktadır.					
4) Amatör müzik eğitimi davranışlarınızda olumlu değişiklikler meydana getirmektedir.					
5) Amatör müzik eğitimi kendinize olan özgüven ve saygınızı arttırmaktadır.					
TOPLUMSAL İŞLEVLER					
1) Amatör müzik eğitimi toplumsal ilişkilerin gelişmesine olumlu katkılar sağlamaktadır.					
2) Amatör müzik eğitimi toplumun estetik gelişiminde önemli bir role sahiptir.					
3) Amatör müzik eğitimi toplumdaki şiddet unsurlarının azalmasına yardımcı olur.					
4) Amatör müzik eğitimi toplumda kaynaşmayı ve işbirliği yapma duygusunu geliştirir.					
5) Amatör müzik eğitimi toplumsal birleşme ve bütünleşmenin sağlanmasında önemli bir paya sahiptir.					
KÜLTÜREL İŞLEVLER					
1) Amatör müzik eğitimi toplumsal kültürün kuşaklar arasındaki akışını sağlar.					

2) Amatör müzik eğitimi kültürler arası ilişkileri güçlendirir.					
3) Amatör müzik eğitimi kültürel zenginliğin artmasını sağlar.					
4) Amatör müzik eğitimi kültürel kimliğin oluşmasını sağlar.					
5) Amatör müzik eğitimi bütün kültürel unsular arasında bağlantı kurulmasını sağlar.					
EKONOMİK İŞLEVLER					
1) Amatör müzik eğitimi iş ve istihdam yaratır.					
2) Amatör müzik eğitimi müzik ve sanatla ilgili araç gereçlere arz ve talep oluşturur.					
3) Amatör müzik eğitimi sanatsal ürünlere(konser vb) talebi artırır.					
4) Amatör müzik eğitimi sanat ve müzikle ilgili araç ve gereçlerin nitelikli üretilmesine destek olur.					
5) Amatör müzik eğitimi profesyonel müzik eğitimine kaynak sağlar.					
EĞİTİMSEL İŞLEVLER					
1) Amatör müzik eğitimi müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini destekler.					
2) Amatör müzik eğitimi diğer dallardaki başarıyı artırır.					
3) Amatör müzik eğitimi genel ve mesleki müzik eğitimine katkı sağlar, niteliğini artırır.					
4) Amatör müzik eğitimi diğer sanat dallarındaki eğitime katkı sağlar.					
5) Amatör müzik eğitimi bedensel, devinişsel, duyuşsal, sezicişsel ve bilişsel alanlardaki gelişime katkı sağlar.					